

ศิลปวัฒนธรรมสาร

ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑
๐๒/๑๐/๕๕

สำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๕๑ หมู่ ๕ ตำบลท่าช้าง อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

นายปราโมทย์ สุวรรณ

เรื่องพระตำหนัก (ตอนที่ ๑)

วันก่อนมีหลาย ๆ ฝ่าย ได้ถามถึงเรื่องการพัฒนาพระตำหนักว่าตอนนี้ไม่ค่อยมีความคืบหน้าเลย ถามผมและทีมงาน ทั้งอาจารย์ประสาน อาจารย์ศุภวัฒน์ อาจารย์วารินทร์ ก็มาปรารภกับผมในฐานะเป็น ผู้อำนวยการดูแลงานตรงนี้ ผมก็ชี้แจงเหตุผลให้ฟังว่า การทำงานพระตำหนักคืองานใหญ่ มีความซับซ้อนเชิงบริหาร มีความละเอียดเรื่องเนื้องาน ฉะนั้นทำอะไรแต่ละเรื่อง ต้องคุยกันแล้วกันเล่า คุยกันเป็นเดือน ๆ หรือบางทีก็คุยกันจนไม่ได้ทำอะไรเลย

ประการต่อมา ขณะนี้พระตำหนักมีคณะกรรมการชุดหนึ่งเป็นคณะทำงานซึ่งมีอธิการบดีเป็นประธาน มีกรรมการ ทั้งหมด ๑๑ คน มีผอ.สำนักศิลป์ฯ เป็นเลขา การที่มีกรรมการขึ้นมาก็เพื่อจะได้ช่วยกันคิด ช่วยกันทำงาน ถ้าผอ.สำนักศิลป์ฯ มีคนแค่ ๓-๔ คน จะทำงานลำบาก

อีกประการ เรื่องงบประมาณบอกได้เลยว่ายังไม่มีส่วนไหนจัดงบเพื่อพัฒนาพระตำหนักอย่างจริงจังจะมีแต่ละปีก็คือ งบรวม ของสำนักศิลปวัฒนธรรมฯ ซึ่งแต่ละปีบอกได้เลยในบรรดาหน่วยงานทั้งหลายสำนักศิลป์ฯ จะได้งบน้อยที่สุดเราจึงทำอะไรไม่ได้มาก เพราะงานสำนักงานวัฒนธรรมอย่างเดียวก็แออัดอยู่แล้ว ไม่ทำก็ไม่ได้ กับการพัฒนาพระตำหนักทำไปก็ดูเหมือนไม่มีอะไรเคลื่อนไหว แค่มั่นแค่แสนไม่พอหรอก แค่ปลูกต้นไม้จัดสวนก็เป็นหมิ่นแล้ว แต่ถึงอย่างนั้นทีมงานของเราก็มีได้นิ่งเฉยพยายามทำไปเรื่อย ๆ หลาย ๆ อย่าง

เดี๋ยวนี้มีพัคคอม มีจอ T.V. ฉายพระราชประวัติ ให้ผู้เข้าเยี่ยมชมซึ่งแต่ละคณะจะมาหยุดดูตรงพระราชประวัติที่เป็น ภาพยนตร์อย่างสนใจ แต่นั่นแหละครับ ๑ ปีเราก็ได้เท่านี้ ส่วนงบประมาณ ครม. ๔๔ ล้าน ยังไม่มีคำตอบหลายฝ่ายก็ได้แต่ รอถ้าได้ก็ดีแต่ถ้าไม่ได้ก็ต้องช่วยกันคิดว่าจะทำอย่างไร เราพูดถึงเรื่องการพัฒนาพระตำหนักมานาน แต่ก็ได้แต่พูด แต่ก็ไม่ได้อะไรจริงจังสักทีต่อไปนี่ผมคิดว่าน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น เมื่อพระตำหนักเป็นหน่วยงานอิสระ มีผู้บริหาร คณะทำงาน มีการจัดงบประมาณที่ชัดเจน ผมเชื่อว่าจะมีโอกาสเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ก็ต้องรอไปอีก ระยะเวลาหนึ่ง แต่สัก ๆ ผมก็เชื่อว่างบบปี ๕๐ ของมติ ครม. น่าจะได้มาบ้างไม่มากก็น้อย ตอนนี้คงต้องรอโครงสร้างที่ชัดเจนอีกครั้งและสิ่งสำคัญทุกอย่างต้องช่วยกันทำ เพื่อจะได้เตรียมแผนกันต่อไป ผมเล่าเท่านี้ก่อนนะครับ (ฉบับหน้าจะนำเสนองาน ๑๐๒ ปี เทิดไถ้รำไพพรรณี)

สรุปยอดผู้เข้าชมพระตำหนัก

เดือน สิงหาคม ๓๓๓ คน

เดือน กันยายน ๘๘๒ คน

นิทานเรื่อง ลิ่นธรรมย่อมน้อมจากอำนาจ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้วมีชายคนหนึ่ง เป็นคนประพฤติดีปฏิบัติชอบ มีความเที่ยงตรงซื่อสัตย์ เขาเกิดมาในครอบครัวที่อบอุ่น เป็นผู้ใหญ่บ้าน พอได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน แล้วก็รักษาความเที่ยงตรง ซื่อสัตย์อยู่ร่วมเย็นเป็นสุข มีคนรักใคร่มากโดยเฉพาะใน หมู่บ้านนั้นมีทั้งชาวไทยชาวจีน เขาปกครองด้วยความเที่ยงตรง ชาวจีนก็รัก ชาวไทยก็รัก ต่อมาเมื่อวันหนึ่งมีนักเลง ลักเล็กขโมยน้อย โดยเฉพาะเป็นนักเลงชอบลักปลา เจ้าน้อยอยากให้ผู้ใหญ่บ้านช่วย ผู้ใหญ่บ้านคงไม่ช่วยแน่ ทำอย่างไร?

จึงจะให้ผู้ใหญ่บ้านช่วยเหลือ เพื่อจะได้มีอาชีพปลักปลาต่อไป คิดไปคิดมาก็คิดจะไปติดสินบนผู้ใหญ่บ้าน แต่นึกอีกที ถ้าติดสินบนซึ่ง ๆ หน้าผู้ใหญ่บ้านคงไม่รับ หาวิธีติดสินบนลับหลังดีกว่า วิธีติดสินบนลับหลังเขาก็คิดเอาเอง ไปปลักปลามาได้ ๒ ตัว ก็เอาไปโยนทิ้งตัวหนึ่ง ไปได้มา ๔ ตัว ก็โยนให้ ๒ ตัว คราวแรกที่ปลักได้ ๒ ตัว เอาไปโยนไว้ให้นอกชานตอนเช้ามีผู้ใหญ่ตื่นมาทักว่า เอ๊ะ! ใครเอาปลามาให้ ถามลูกถามเมียก็ไม่มีใครรู้ ถามคนใกล้เคียงก็ไม่มีใครรู้ จะว่านถ่มคาบมาก็ตัวใหญ่เหลือเกิน เมื่อสอบถามไม่ได้ก็แกล้งกินเลย

ต่อมาไม่ช้า นานนี้ไปขโมยมาได้ ๔ ตัว ติดสินบนไว้ ๒ ตัว ผู้ใหญ่บ้านถามลูกเมีย ถามคนใกล้ชิดก็ไม่มีใครรู้เรื่อง ตอนนี้ผู้ใหญ่บ้านซักจะเข้าใจผิดคิดว่า เอ... เราเป็นคนซื้อสัตว์สุจริตชะรอยเทวดาจะประทานปลามาให้เป็นแน่ ก็เลยนึกว่าปลาเทวดาจึงต้องแกล้งกินเป็นอาหารไปตามเรื่อง ต่อมานานนี้ขโมยมาได้ ๖ ตัว โยนทิ้งไว้ให้ ๓ ตัว ตอนหลังนี้ ผู้ใหญ่บ้านไม่ได้สอบสวนแล้วนึกว่าปลาเทวดาเรื่อย ต่อมาขโมยได้ ๘ ตัว เขาเอาโยนไว้ให้ ๔ ตัว หลังจากนั้นไม่ช้า เจ้านี่ไปขโมยปลาชาวเงินหรือพูดตามภาษาไทยเดิมว่าไปขโมยปลาเจ๊ก พวกเจ๊กช่วยกันไล่จับได้ก็ส่งตัวมายังบ้านผู้ใหญ่ สมัยก่อนผู้ใหญ่บ้านเป็นทั้งนายอำเภอ เป็นทั้งผู้พิพากษาศาลการเสร็จ มีคัมภีร์ประจำบ้านอยู่คนละคัมภีร์ เมื่อชาวเงินจับชาวไทยขโมยปลานี้ได้ ก็นำมาส่งผู้ใหญ่บ้าน ตอนนี้อยู่เจ้าขโมยชดอึดใจเต็มที ทำยังงี้จึงจะให้ผู้ใหญ่บ้านช่วยได้ ติดสินบน ๓-๔ คราวแล้ว แกล้งไม่รู้ที่เราติดสินบน เพราะฉะนั้น วันนี้จะต้องบอกให้ผู้ใหญ่บ้านรู้ พอเขาจับตัวส่งก็กระโดดเข้าไปใกล้ ๆ ผู้ใหญ่บ้านส่วนคนจีนนั่งห่าง ๆ พุดไม่ค่อยได้ยิน ได้มา ๒ แบ่งให้ ๑ , ได้มา ๔ แบ่งให้ ๒ , ได้มา ๖ แบ่งให้ ๓ , ได้มา ๘ แบ่งให้ ๔ ไม่ช่วยกันมั่งก็แล้วไป !

ผู้ใหญ่บ้านได้ยินเข้าก็ว่าตาย... นึกว่าปลาเทวดา แต่แล้วเทวดาคำซำนี้เอง ทำยังงี้? กินของเขาไปแล้วก็ต้องช่วยเขา นี่ซิ ความเที่ยงธรรมมันเบี่ยงตรงนี้ กินของเขาเข้าไปแล้ว แม้ว่าของนั้นมันจะชั่วก็ตาม ก็ต้องหาวิธีช่วย วิธีจะช่วยก็ไม่รู้จะเอาอะไรมาช่วยได้ดี เอาคัมภีร์นี้แหละช่วย คือ บิดเบือนคัมภีร์มันเสีย ชาวเงินอ่านหนังสือไม่ออก ชาวไทยก็อ่านไม่ออก อ่านออกแต่ผู้ใหญ่บ้านคนเดียว ผู้ใหญ่บ้านก็หาทางออกว่า นี่... โจทย์จำเลย คอยฟังนะ อ้าวนี้... เป็นคนตรงไปตรงมา คัมภีร์ว่ายังงี้ อ้าวก็ว่าอย่างนั้น ชาวจีนนั่งฟังนั่ง ส่วนเจ้าขโมยก็นึกกระหยิ่มว่า ผู้ใหญ่บ้านต้องช่วย ช่วยเสียจริง ๆ ก็คือตัดสินใจว่า “ชะ โงงชะนางใครดักลอบข้างทาง ใครพบเข้าผู้ใดผู้เอา ท่านว่าไม่มีความผิด ให้ปล่อยตัวมันไป”

นี่พวกถือดักไว้ใกล้ทางจริงหรือเปล่า? ... จริง..! ต้องปล่อยเขา ... ปล่อยไปชะนะ ต่อมาเจ้าขโมยไทยคนนี้นั้น โกรธชาวเงินว่าจับมัน ก็เลยไปปาชาวเงิน ชาวเงินก็เก่ง... ปาบ้านก็จับได้ เอามาส่งให้ผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่บ้านคนเบี้ยวเสียแล้วก็เบี่ยงเรื่อย ตัดสินอย่างว่าเอาคัมภีร์มาอ้างว่า...

“ไทยปาบ้านจีน ทรัพย์สินสูญเสีย ไม่ถูกลูกเมีย ปล่อยให้ปล่อยตัวมันไป”

ปล่อยเสียอีกแล้ว ชาวจีนเจ็บใจเอามั่ง มันปลักปลาเรามันก็ไม่ติดคุก มันปาบ้านเรามันก็ไม่ติดคุก ปา มันมั่ง พวกจีนก็พากันไปรุมปาบ้าน มันก็เก่งเหมือนกันทั้งลูกเมียมันช่วยกันจับพวกจีนเหล่านั้นส่งผู้ใหญ่บ้าน ตอนนี้อยู่ผู้ใหญ่บ้านก็เบี้ยวแล้วตีเข้ากับขโมยไทยนี้แล้วตัดสินอีกว่า...

“จีนปาบ้านไทย ฝิเรือดกใจ ให้ปรับสินไหมคนละตำลึง”

ชาวจีนแพ้ความแถมเสียเงินอีกด้วย เป็นยังงี้

ต่อมา ทั้งชาวไทยชาวเงินไม่นับถือแล้ว เพราะผู้ใหญ่บ้านเบี้ยวไม่ซื่อตรง ไม่มีความเที่ยงธรรม ก็เลยรวมหัวกันเป็นโจทย์ทั้งชาวเงินชาวไทยหาว่าผู้ใหญ่บ้านเบี้ยว ผู้ใหญ่บ้านเลยถูกถอด แถมติดคุกนี่... ความจริง การได้ผู้ใหญ่บ้านมานี้ก็เพราะความเที่ยงตรง เอาตรงมาเป็นครู ต่อมา ได้ติดคุกติดตะรางนี้ ก็ไม่รู้ว่าเอาอะไรมาเป็นครูจึงเกิดความเสียหาย เพราะฉะนั้น ถ้าเราเอาความตรงมาเป็นครูต้องเป็นคนเที่ยงตรงและซื่อตรงไว้เสมอ.. อย่าลืมคาถาสำคัญหมั่นท่องไว้ “ถ้าไร้ธรรมจะตกตำจากอำนาจ”

